

246660 - سېرىق پۇرچاق مىيى ماددىسى ئارىلاشتۇرۇلغان سۈت پاراشوكنى ئىستىمال قىلىشنىڭ ھۆكۈمى توغرىسىدا

سوئال

ئىندو ماركىلىق سۈت پاراشوكنى ئىشلىتىش توغرىمۇ؟ (ھالامۇ)، بىلىشىمچە ئۇنىڭغا قوشۇلغان ماددىلارنىڭ ئارىسىدا سېرىق پۇرچاق مىيى ئارىلاشمىسى بار، مەن سېرىق ماي ماددىسىنىڭ تەركىبىنى كۆپ تەكشۈردۈم، (لىيلىسىيتىن) سېرىق ماي ماددىسى يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىشتا ئارىلاشتۇرۇلدىغان ماددا بولۇپ، بۇنى ئىشلىتىشتىكى مەقسەت يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىشتا ماي ماددىسىنىڭ سۇدىن ئايرىلىشىنى چەكلەيدۇ، ئۇ ماي ماددىسى بىرقانچە تۈرلۈك ماددىلاردىن ئېلىنىدۇ، بۇنىڭ قاتارىدىن سېرىق پۇرچاق ئۆسۈملۈكىدىن ئېلىنىدۇ، ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلەپ چىقىرىلغان ماددىلارنىڭ مەنبەسىنى ئوچۇق بايان قىلىش مەسئۇلىيىتىنى شىركەت ئۆز ئۈستىگە ئالىدۇ، ئەگەر ئارىلاشتۇرۇلغان ماددىغا پەقەت سېرىق ماي دەپلا يېزىلغان بولسا بۇنىڭ ئەسلى مەنبەسى شەكلىك بولىدۇ، ئەمما سېرىق پۇرچاق مىيى دەپ يېزىلغان بولسا ئۇ ۋاقىتتا ئۇ ھالال بولىدۇ. بۇ توغرىدا تەپسىلىي جاۋاب بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

ئىخچام جاۋاب

سۆزىمىزنىڭ

خۇلاسسىسى: يۇقىرىدا

سوئالدا بايان قىلىنغان سۈت پاراشوكنى ئىشلەتسە بولىدۇ،

بۇ

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

مۇسۇلمان كىشىنىڭ يۇقىرىدا سوئالدا بايان قىلىنغان سۈت پاراشوكنى ياكى ئۇنىڭغا ئوخشىغان باشقا تۈرلەردىكى سۈت پاراشوكنى ئىستىمال قىلىشدا قىيىنچىلىق يوق، (يەنى گۇناھ بولمايدۇ) ئۇنىڭغا ئارىلاشتۇرۇلغان ماددىلارنى بىلەلمىسەك ئۇنى تەپسىلىي سورايدۇ.

ئۇنىڭ تەركىۋىدە بىز بىلمەيدىغان ماددىلار بولۇپ قالسا ئۇنىڭ ئۈچۈن بىزنىڭ ھەققىمىزدە ھۆكۈم يوق بولۇپ، ئېنىقسىز نەرسە ھۆكۈمدە يوق نەرسىگە ئوخشايدۇ، ئەگەر يېمەكلىكنىڭ ئەھۋالىدىن تەپسىلىي سوراڭ كېرەك بولىدىغان بولسا ئىدى، ئەلۋەتتە ئاللاھ تائالا كاپىرلارنىڭ يېمەكلىكىدە بۇنى شەرت قىلاتتى، باشقىلارنىڭ يېمەكلىكىدىن مەنپەئەتلىنىشكە بولغان ھاجەت ئومۇم بولغانلىقى ئۈچۈن بىز ئۇنداق قىلىشقا بۇيرۇلمىدۇق، بۇنى بىلىش تەلەپ قىلمايدۇ بەلكى بۇنداق قىلىش يولغا قويۇلمىغان.

دائىمىي كومىتېت ئۆلىمالىرىدىن: "ئىرىمچىك ياساشقا كۆنەلگۈ (سۈتى ئۇيۇتقۇچى پىرىمپىنت) قاتنىدىكەن، بۇ ئىرىمچىك ھالال بولامدۇ؟ چۈنكى بۇ كۆنەلگۈ شەرىئى يول بىلەن ئۆلتۈرۈلمىگەن موزاي ياكى كالىلاردىن ئېلىنىدىكەن؟ دەپ سورالغاندا، ئۆلىمالار جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېگەن: "بۇ ئىرىمچىكنى ئىستىمال قىلساڭلار بولىدۇ، ئۇنىڭغا قاتقان كۆنەلگۈنى سوراڭ كېرەك بولمايدۇ، چۈنكى مۇسۇلمانلار ساھابىلەرنىڭ دەۋرىدىن باشلاپ كاپىرلارنىڭ ئىرىمچىكلىرىنى ئىستىمال قىلغان، ھازىرمۇ مۇسۇلمانلار شۇنداق قىلىۋاتىدۇ، ئۇلار ئىرىمچىككە قاتقان كۆنەلگۈنىڭ تۈرىنى سورىمىغان". "دائىمىي كومىتېت پەتىۋاسى" 22-توم 263-264-بەت.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئەسلىدە ئاللاھ تائالا زېمىندا بىز ئۈچۈن پەيدا قىلىپ بەرگەن نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى ھالال بولۇپ، بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾. تەرجىمىسى: «ئاللاھ تائالا يەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسىنى سىلەرنىڭ پايدىلىنىشىڭلار ئۈچۈن ياراتتى» [سۈرە بەقەرە 29-ئايەت].

ئىرىمچىككە قېتىلغان ماددىنى ئۇ پاسكىنا بولغانلىقى ئۈچۈن ھارام بولىدۇ دەپ قارىغان كىشىلەردىگەن سۆزىگە دەلىل كەلتۈرۈشى كېرەك.

ئەمما قايمۇقتۇرىدىغان ۋە دېيىلگەن سۆزلەرنىڭ ھەممىسىگە ئىشىنىش پەقەت ئاساسسىز بىر ئىش ھېسابلىنىدۇ. "ئوچۇق ئۇچۇرۇشۇش" ناملىق پروگرامما 31-قىسىم 20-بەت.

ئىككىنچى: بازارلاردا سېتىلىۋاتقان سۈت پاراشوكى تۈرلىرى توغرىسىدا تارقالغان "سۈت پاراشوكىغا ئارىلاشتۇرۇلغان ماددىلارنىڭ ئەسلى ھارام ياكى ئەسلى شەكلىدە دېگەندەك ئىغۋالارغا قارىماسلىق كېرەك، چۈنكى ئارىلاشتۇرۇلغان ماددىلارنىڭ ئەسلى مەنبەسى ئۆسۈملۈك بولىدىكەن بۇ تۈردىكى سۈتلەرنىڭ ھالال ئىكەنلىكىدە ھېچ شەك قىلىنمايدۇ.

ئەمما ئارىلاشتۇرۇلغان ماددىلارنىڭ ئەسلى مەنبەسى ھايۋانلاردىن بولۇپ قالسا، ئۇ شەرىئى بوغۇزلانغان ھالال ھايۋاندىن ياكى شەرىئى بوغۇزلانمىغان ھايۋاندىن ئېلىنغان بولىدۇ.

ئەگەر شەرىئى يول بىلەن بوغۇزلانغان ھالال ھايۋاندىن ئېلىنغان ۋە يەرلىك خەلق بوغۇزلىغان ئۇلاغلارنىڭ گۆشىنى يىگىلى بولىدىغان رايونلاردىن كەلتۈرۈلگەن بولسا، بۇ ۋاقىتتا ھالال بولىدۇ، بۇنىڭدا ھېچ مەسىلە بولمايدۇ.

ئەمما گۆشىنى يېيىش دۇرۇس بولمايدىغان (ئۆزى ئۆلۈپ قالغان ياكى باشقا شەرىئى بولمىغان يوللار بىلەن ئۆلتۈرۈلگەن) ھايۋانلاردىن ئېلىنغان بولسا ياكى يەرلىك خەلق بوغۇزلىغان ھايۋانلارنىڭ گۆشىنى يىگىلى بولمايدىغان رايونلاردىن كەلتۈرۈلگەن بولسا، بۇمۇ ھالال بولىدۇ، چۈنكى بۇ تۆۋەندىكى ئىككى ھالەتتىن خالى بولالمايدۇ:

-بۇ نەرسىلەر خىمىيىلىك ماددىلارنى ئارىلاشتۇرۇش سەۋەبى بىلەن ئەسلى تەبىئىتىدىن ئۆزگەرتىلگەن بولىدۇ ۋە باشقا ماددىغا ئۆزگىرىدۇ.

-ياكى بۇ ماددىلار خوراپ كەتكەن، سۈت پۇراشۇكىدا ئۇنىڭ ھېچ تەسىرى قالمىغان بولىدۇ.

بىز ئىلگىرى (لىيىستىن ۋە كولستۇرۇل) ۋە شۇنىڭغا ئوخشىغان ئەسلى پاكىزە بولمىغان نەرسىلەردىن چىقىرىلغان ماددىلارنى يىمەكلىك ۋە دورىلاردا ئىشلىتىشنىڭ دۇرۇس بولىدىغانلىقى توغرىسىدا جاۋاب بەرگەن ئىدۇق، يەنەبەك ئاز مىقداردا ئارىلاشتۇرغاندا، بۇ ماددىلار باشقا پاكىزە (ھالال) ماددىلارغا سېڭىپ كەتكەندە بۇنى ئىستىمال قىلىش دۇرۇس بولىدۇ.